

KARI HALIANTTE

Tietoa alueesta Maankohoaminen

Maankohoaminen on Pohjanlahden rannikolla niin nopeaa, että jo yhden ihmisen elinaikana tapahtuvat muutokset on helppo havaita. Maankohoaminen johtuu jääkauden aikaisen, jopa 2-3 km paksun jäämassan aiheuttaman valtavan painon katoamisesta, minkä seurauksena maankuori palaa hiljalleen entiseen asentoonsa.

Kristiinankaupungin alueella maannousun nopeus on noin 7 mm/vuosi. Pohjoislahdella todellinen maankohoamisnopeus on yli metrin vuosisadassa, koska jokisuistoon kasautuva maa-aines ja maatuva kasvillisuus edesauttavat rannan siirtymistä.

Tiukanjoki saa alkunsa Teuvan kunnan pohjoisosasta, Jurvan rajalta ja laskee Pohjoislahteen. 60 km:n pituinen joki kokoaa vedet yli 500 km²:n alueelta.

Rantalehtoja ja laidunmaita

Tiilitehtaanmäen-Pohjoislahden kasvilajisto on monipuolinen. Joen tuomat ravinteet ylläpitävät rantalehtojen lajistoa. Alueen komeimmat

männyt kasvavat Tiilitehtaanmäen lehtomaisessa kangasmetsässä, kun taas Pohjoislahden puolella kasvaa vanhaa kuusisekametsää ja korpia. Alueen erikoisuus ovat istutetut jalot lehtipuut; vaahtera ja vuorijalava.

Tiilitehtaanmäkeä on vuosisatojen ajan käytetty kaupunkilaisten lehmien ja hevosten laidunmaana. Pitkään laidunnetuille kedoille ovat tyypillisiä koristeelliset, pensasmaiset tai pylväsmäiset katajat. Kataja ei maistu karjalle, minkä vuoksi laidunmaille on kehittynyt komeita katajaketoja.

Laidunalueella sijaitsee myös vanhoja kiviaitoja. Aidat ovat paikoittain jopa kolme metriä leveitä; korkeutta niillä on yli metrin, ja pituutta yhteensä yli kilometri. Arvioiden mukaan aidat on rakennettu 1700-luvulla, kun taas Tiilitehtaanmäellä sijaitseva vanha kivirakenteinen kellari on peräisin vähintään 1800-luvulta. Kellarin koko on noin 6 m x 6 m ja sen paksut vallit koostuvat kylmämuuratusta kivistä ja maasta. On hyvin todennäköistä, että kellari on osa alueella 1800-luvulla toimineita tiilitehdasta ja vapaa-ajan huvilaa. Tiilen valmistuksessa käytetty savi noudettiin läheisestä Savilahdesta.

Tiilitehtaanmäen laitumia elävöittävät lukuisat valoisien ja avoimien paikkojen kukkakasvit. Kuivilla kallio-kumpareilla tavataan varsinaisia ketokasvilajeja, kuten nurmilaukkaa, ketoneilikkaa, keltamataraa ja mäkikauraa.

LENA WARGEN

LENA WARGEN

Vanhaan maatalouteen sopeutunut värikäs lajisto harvinaistuu sitä mukaan kun eläinten pito loppuu ja laidunalueet kasvavat umpeen. Laidunnetut perinnemaisemat ovat tärkeitä etenkin perhosille ja monille muille hyönteisille. Kulttuurialueiden lajeista viidennes, eli lähes 400 lajia, on uhanalaisia.

Linnusto

Tiukanjoen rannat tarjoavat suojaisia pesimä- ja ruokailupaikkoja n. 50 eri lintulajille. Rehevien rantametsien tyyppilintuja ovat sirittäjä, pikkutikka ja satakieli.

ARI VALKOLA

Muuttoaikoina Pohjoislahdella levähtää satoja joutsenia, hanhia ja vesilintuja. Myös petolinnut suosivat aluetta muuttoreittinään. Matalan veden aikaan paljastuvat liet-teiköt tarjoavat runsaasti ravintoa kahlaajille, joita alueella saattaa parhaimmillaan ruokailla sadoittain. Keväisin Flybäckeniin kudulle nousevat kalat kelpaavat ravinnoksi niin ketuille, supikoirille kuin lokeille.

Pohjoislahdella on tavattu useita lintuharvinaisuuksia. Harmaahaikara on säännöllinen vierailija muuttoaikoina ja talvisin voi ruovikosta yllättää viiksitimalin. Muita alueella tavattuja harvinaisuuksia ovat mm. kuningaskalasta, kiljukotka, lampiviklo, jalohaikara, harmaasorsa, pikku-uikku sekä mustatiira.

EERO MURTONMÄKI

Tiilitehtaanmäki-Pohjoislahti on Metsähallituksen hoidossa oleva 154 ha laajuinen monipuolinen luonnonsuojelukohde.

Luontopolun varrella voit tutustua alueen luontoon ja historiaan opasteiden avulla. Tämä Natura-2000 alue sopii erittäin hyvin päiväretkikohteeksi tai vaikkapa vain muutaman tunnin virkistäytymiseen.

Metsähallitus toivottaa teidät tervetulleeksi nauttimaan luonnosta!

Luonnonsuojelukohde

Tiilitehtaanmäki -Pohjoislahti

suomi

Tegelbruksbacken-Norrfjärdens naturstig

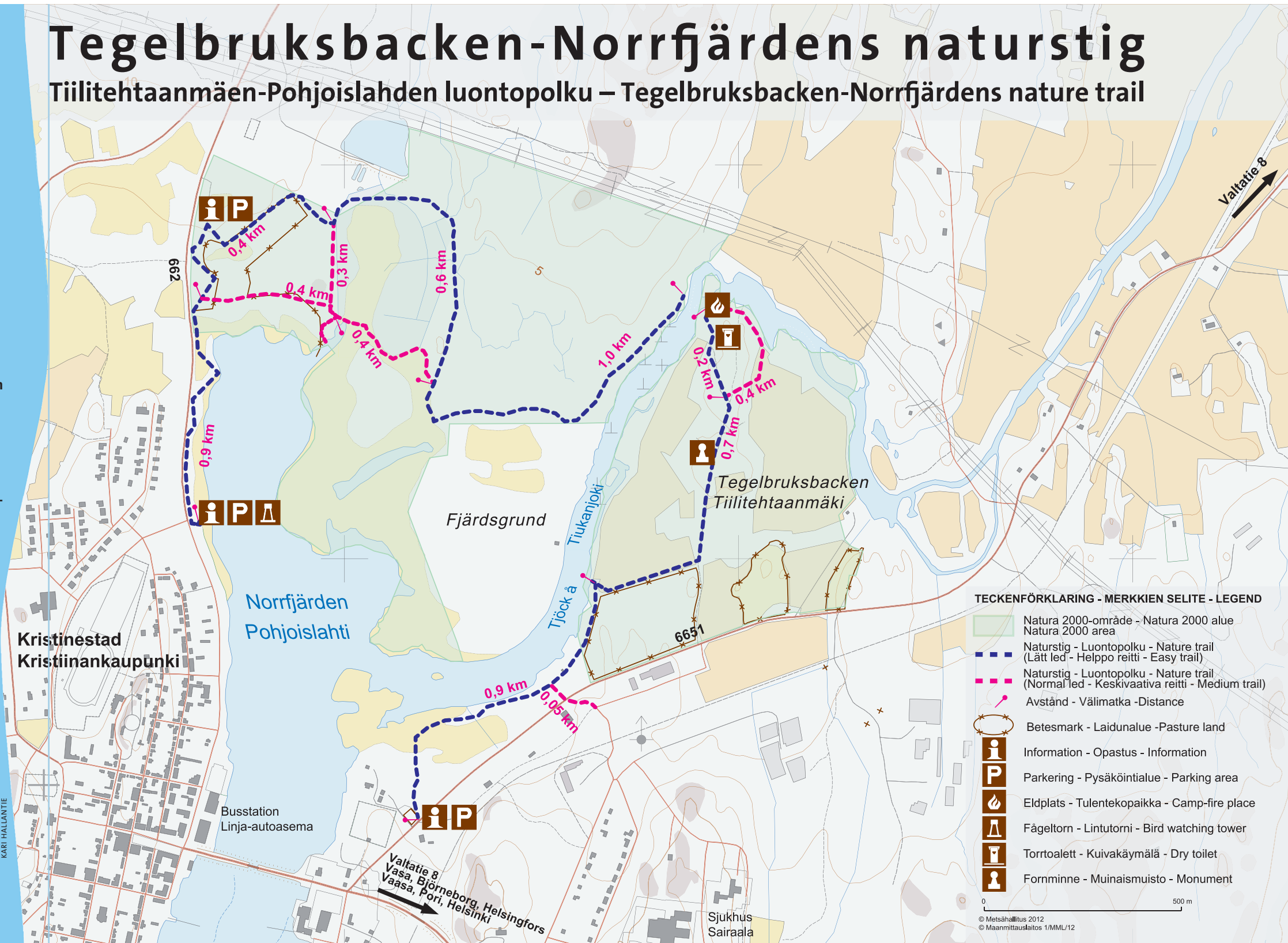
Tiilitehtaanmäen-Pohjoislahden luontopolku – Tegelbruksbacken-Norrfjärdens nature trail

Ohjeita retkeilijälle

- Jokamiehenoikeus on voimassa tällä alueella.
- Käytä merkittyjä polkuja, ettei maasto kulu turhaan. Moottoriajoneuvolla ajo on alueella kiellettyä ilman maanomistajan lupaa.
- Tulenteko on sallittu vain taukopaikoilla. Maastopalovaroituksen aikaan tulenteko on kielletty.
- Älä ota polttopuita metsästä. Käytä puuvajassa olevia valmiiksi pilkottuja polttopuita.
- Alueella ei ole jätehuoltoa, joten noudata roskattoman retkeilyn periaatteita ja tuo jätteesi pois alueelta.
- Älä häiritse eläimiä ja niiden poikasja. Tarkkaile niitä turvallisen etäisyyden päästä esim. kiikareilla.
- Pidä koirat aina kytkettyinä. Vapaana olevat koirat voivat pelästyttää muita retkeilijöitä ja laitumilla olevaa karjaa.

KARI HALLANTIE

Polut:

Sininen polku

Maastoon sinisin maalimerkinnöin merkitty pääreitti on osittain sorastettu ja helppokulkuinen. Sen varrelta löydät mielenkiintoisten luonto-opasteiden lisäksi rauhalliset taukopaikat.

Pohjoislahden puolella reitille voi lähteä kahdesta paikasta. Patikoinnin voi aloittaa lintutornilta aina Tiukanjoen koskelle asti, jolloin matkaa kertyy edestakaisin käveltyä yhteensä 5,8 km. Toinen mahdollinen lähtöpiste on hieman pohjoisempana sijaitsevalla parkkipaikalla.

Tiilitehtaanmäen puolella sininen reitti alkaa Tiukanjoen viereiseltä pysäköintialueelta ja päättyy Tiukanjoen koskelle – edestakaisin käveltyä 3,6 km.

Punaiset polut

Punaisella maastoon merkityt polut ovat pääreittiin liittyviä vaihtoehtoisia polkuja, joiden vaikeusaste on vaihtelevaa.

Yhteystiedot:

Metsähallitus, Pohjanmaan luontopalvelut
Puh.: +358 40 595 5114

Kristinankaupungin matkailu, Matkailuneuvonta
Puh.: +358 6 2212 311
Gsm: +358 40 569 3796
visitkristinankaupunki.fi

Lisätietoa alueesta

luontoon.fi/Tiilitehtaanmaki

LENA WARGEN

Kannen kuva: Lena Wargen
Metsähallitus 03/2013
1. painos
KTMP Ykkös-Offset, 1000 kpl

UPCODE™